

■ III. DIDAKTICKÝ TEST 3

1. ČASŤ TESTU

1. Ktorá z uvedených viet je bezchybne napísaná?

- A. O Jankovi Kráľovi sa hovorí, že bol najsubjektívnejším a najrevolučnejším básnikom štúrovej školy.
- B. Popri svojej jazykovednej, novinárskej a politickej činnosti bol Ľudovít Štúr aj básnik, hoci jeho básnická tvorba nie je rozsiahla.
- C. Báseň Moja pieseň patrí k prvým Kráľovým slovenským básniam, ktoré boli ponáškami na ľudovú slovesnosť.
- D. Andrej Sládkovič patrí k tým tvorciam novodobej slovenskej poézie, ktorý veril v silu ľudu v dobro pravdu a krásu.

2. Označ rad, v ktorom sú všetky vlastné podstatné mená správne napísané.

- A. Malé karpaty, Spišská nová ves, Kukučínove Mladé Letá
- B. Červený kameň, Konštantín filozof, Zeus
- C. Veľký Piatok, Matica Slovenská, Spolok Slovenských Spisovateľov
- D. Popoluška, Západoslovák, Dánske kráľovstvo

3. Označ vetu, v ktorej nie sú neohybné slovné druhy.

- A. Obyvatelia našej obce sa rozhodli rýchlo konáť.
- B. Nech sa mi viac na oči neukáže!
- C. Dobré časy pominuli, cítiť dych dávnych vekov.
- D. Ako sa majú tvoji rodičia?

4. Označ metaforu.

- A. tvoje oči sú sťa holubice
- B. sladké sny

- C. holubička, líčko, hviezdičky, zornička
D. ozveny sa vlnia

5. Zarad podčiarknuté slovo vo vete. Ja sladké túžby, túžby po kráse spievam peknou nadšený,...

(Andrej Sládkovič: *Marina*.
Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl, s. 18.)

- A. poetické slovo
B. archaické slovo
C. nárečové slovo
D. slangové slovo

6. Označ verš, v ktorom môžeme nahradíť prísudok synonymom *zničiť*.

- A. možno mi nemilým ostat'
B. možno mi ústam smädom umierat'
C. možno mi seba samého zhubiť
D. možno mi život v púšťach zavierať

7. Označ rad, v ktorom sú neohybné slovné druhy z úryvku.

Pán Kuznecov vystúpil sám do koša na stožiari a prisahal, že odtiaľ nezíde, dokiaľ ju neuzrie. O ôsmej zakričal: „Zem!“

(Mórinc August Beňovský: *Osudy a cesty grófa Mórca Augusta Beňovského*.

Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl, s. 92.)

- A. pán, sám, do, na, a, že, odtiaľ, dokiaľ, ju, o
B. do, na, a, že, odtiaľ, dokiaľ, o
C. sám, do, na, a, že, odtiaľ, ju, o, ôsmej
D. do, na, a, že, dokiaľ, ju, o, ôsmej

8. Označ skupinu slov, v ktorých majú všetky slová spoluuhlásky *r* alebo *l* slabikotvorné.

- A. trpnut', krk, vlk
B. fŕkať, práca, kráľovstvo
C. trň, mráz, slnko
D. žltok, hrabat', sŕkať

9. Označ slovné druhy vo vete Ako vieš, že on tam predsa neboli?

- A. podradovacia spojka, sloveso, podradovacia spojka, základné osobné zámeno, príslovka miesta, častica, pomocné sloveso byť

- B. opytovacie zámeno, sloveso, podradovacia spojka, základné osobné zámeno, ukazovacie zámeno, vymedzovacie zámeno, pomocné sloveso byť s časticou *ne*-

- C. podradovacia spojka, sloveso, podradovacia spojka, základné osobné zámeno, príslovka miesta, príslovka spôsobu, pomocné sloveso byť s časticou *ne*-

- D. opytovacie zámeno, sloveso, podradovacia spojka, základné osobné zámeno, príslovka miesta, častica, pomocné sloveso byť s časticou *ne*-

10. Označ dvojčlennú neúplnú vetu.

- A. Takto to nemôže zostať!
B. Milé deti!
C. Vstúpte!
D. Ani kone!

11. Označ venu, v ktorej nie je citoslovce.

- A. Hľa, slnko vyšlo nad obzor!
B. Pekne sa tu mávajte!
C. Vtáča zrazu frnk von oblokom.
D. Fíha, to je ale nádhera!

12. Označ rad s podstatnými menami, ktoré majú v nominatíve množného čísla *-y/-ý*.

- A. trhu, hotel, rúk, model, kôr, lupa
B. had, láv, jahôd, lôpt, (o) korení, plást
C. krbov, hádok, sov, trne, vtákov, hrôz
D. kníh, akordov, plôch, dám, kobercov, hororov

13. Označ jednoduchú rozvíjajú venu.

- A. Čo si želáš?
B. Chleba?
C. Dvanásť rokov!
D. Ukradomky sa pozrie.

14. Označ venu, v ktorej je postupne rozvíjajú venu.

- A. Od včasného rána do neskôrnych nočných hodín môžeme na televíznych obrazovkách sledovať rôzne programy.

- B. Rôzne filmy, filmové rozprávky, seriály, náučné programy poskytujú možnosť širokého výberu, ako sa rozhodneme tráviť voľný čas.
 C. V súčasnosti máme na Slovensku niekoľko televíznych spoločností s vlastným programom.
 D. Televízne štúdiá sú aj v ďalších mestách na Slovensku.

(Televízia. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl, s. 147.)

15. Urč vetu s nevyjadreným podmetom.

- A. Pojem múdrosti je relatívny.
 B. Zem sa krúti okolo Slnka.
 C. Okrem toho sa preslávil zavedením rozsiahleho zámorského i suchozemského obchodu aj s ďalekými krajinami a rozvíjaním veľkolepej stavebnej činnosti.
 D. Tieto spojenia majú pôvod v známom Šalamúnovom súde.

(Jana Skladaná: Slová z hlbín dávnych vekov. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl, s. 123 – 124.)

16. Označ slovné spojenie, v ktorom je zhodný prívlastok.

- A. čln sa nesie
 B. hlinu drahocennú
 C. lupeňami bozkov
 D. pri jagote hviezdi

(Ján Smrek: Básnik a žena. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl, s. 25.)

17. Označ priradovacie súvetie.

- A. Sláva je jed, ktorý človek znáša len v malých dávkach.
 B. Veda je iba výmena našej nevedomosti za nevedomosť nového druhu.
 C. Zo všetkého, čo je večné, je láska najkratšia.
 D. Život je frajer, ale my sme väčší.

(Aforizmus. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl, s. 33 – 34.)

18. Urč jednočlennú neslovesnú vetu.

- A. Verte mu!
 B. Zacláňame vraj slnce!
 C. Ach, jaj!
 D. Oveľa lacnejšie sú zápalky.

(Lubomír Feldek: Rozprávka zo smetiska.)

19. Označ vetu, v ktorej je podčiarknuté slovo priamym predmetom.

- A. Potrebovali by sme sa s vami poradiť.
 B. Viac už o Robinzonovi neviem.
 C. Nechcem nápis!
 D. Pamätam sa presne na tú vetu.

(Jaroslava Blažková: Môj skvelý brat Robinzon. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl, s. 46 – 49.)

20. Ktorý slohový útvar oboznamuje s udalosťou, ktorá sa stala?

- A. oznamenie
 B. správa
 C. vyhláška
 D. úradný list

2. ČASŤ TESTU

21. Urč slovné druhy uvedenej vety.

Človek bez svedomia je koža biedna, daromná, národ bez vedomosti historickej o sebe a predkoch svojich je hromádka koží otrockých. (Ludovít Štúr)

- historickej .....
 bez .....
 svedomia .....
 je .....
 koža .....
 biedna .....
 daromná .....
 národ .....
 bez .....
 vedomosti .....

o .....
 sebe .....
 a .....
 predkoch .....
 svojich .....
 je .....
 hromádka .....
 koží .....
 otrockých .....

22. Ktoré slovné druhy nie sú vo vete zastúpené?

Človek bez svedomia je koža biedna, daromná, národ bez vedomosti historickej o sebe a predkoch svojich je hromádka koží otrockých. (Ludovít Štúr)

- .....
 .....
 .....

23. Ohybné slovné druhy sú napísané ortoepicky (tak, ako sa vyslovujú). Napíš ich správne.

dopink (podstatné meno) – .....
 hamblíví (prídavné meno) – .....
 gdejakí (zámeno) – .....
 ľisíckrát/d (číslovka) – .....
 rosčítať/d' (sloveso) – .....

24. Podčiarkni v texte podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru stroj.

Pán Kuznecov vystúpil sám do koša na stožiari a prisahal, že odtiaľ nezíde, dokial' ju neuzrie. O ôsmej zakričal: „Zem!“

(Móric August Beňovský: *Osudy a cesty grófa Mórca Augusta Beňovského. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl*, s. 92.)

25. Utvor nominatív množného čísla slovných spojení:

s týmito dvoma cudzincami .....
 bez štyroch divokých psov .....
 nad mohutnými obrami .....
 k rozvodnej rieke .....

26. Prirad' slová v zátvorke podľa významu k týmto slovám:

variácia –	idea – .....
filozof –	ilustrácia – .....
komparzista –	kolízia – .....

(štatista, kresba, obmena, nesúlad, myšlienka, mysliteľ)

27. Podčiarkni číslovky vo vete a urč ich druh.

Dej tohto vedecko-fantastického príbehu sa odohráva v 29. storočí na palube vesmírnej lode lietajúcej vo vesmíre už vyše päťsto rokov.

(Jozef Repka: *Kolónia Lambda Pi. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl*, s. 73.)

.....
 .....
 .....
 .....

28. Podčiarkni v texte prísudky.

Konštantín a Metod sa narodili v meste nazývanom Gréckimi Thessalonike. Tak ho pomenoval macedónsky vladár Kassander ešte roku 315 pred našim letopočtom na počest svojej manželky. Slovanom sa názov zdal pridlhý. Preto si z neho vybrali len jednu skrátenú časť Saloné, z čoho vznikol slovanský názov Solún. Mesto vdľalo za svoj rýchly rozvoj vynikajúcej polohe. Rozkladalo sa na pobreží a čoskoro sa stalo známym a vyhľadávaným prístavom, lebo široké ústie rieky Vandar tu tvorilo pokojnú zátoku.

(Matúš Kučera: *Konštantín a Metod. Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl*, s. 114.)

29. Doplň vo vete všetky interpunkčné znamienka.

Ema pod' je to v poriadku zastavili nám naliehala som na ňu

30. Názvy diel autorov sú popletené. Napíš ich správne.

Ján Smrek: Básnik a ruža .....
 Pavol Braxatoris: Modrá pút' .....
 Ján Kalinčiak: Žena lásky .....

31. Pomenuj a znázorni graficky tieto skladby.

(1) letná horúčava	(3) pes a mačka
.....	.....

(2) program výletu

.....

(4) obdobie sa vrátilo

32. Urč hlavné a vedľajšie vety v súvietiach.

- (1) Vedel, že cez železničné priecestie neprejde .....
 (2) Keď hudobníci začali hrať, hostia sa roztancovali. ....
 (3) Vidí ju, ako beží ulicou. ....
 (4) Najprv sa spýtam, potom mi odpovieš. ....
 (5) Kúpili banány, ktoré boli sladké ako med. ....
 (6) Chvíľu sa mrvila, chvíľu zastonala. ....
 (7) Pozrela sa na mňa a nevidela môjho brata. ....
 (8) Čo som povedal, to aj spravím. ....
 (9) Prečítal si knihu, aby sa niečo nové dozvedel. ....
 (10) Zistil, kde ju má hľadať. ....

33. Doplň príslovkové určenie.

- (1) zastavili sa (kde?) .....
 (2) (kedy?) ..... sa rozbilo okno
 (3) kráčal (kadial?) ..... sa mu vodilo
 (4) (ako?) ..... neprišiel
 (5) (prečo?) .....

34. K uvedeným slovám utvor zvukové homonymá, medzi ktorými je kolízia vo výslovnosti alebo v pravopise.

- płod ..... lez!
 zočí ..... bit'
 mestskom ..... pisk

35. Utvor z nominatívu jednotného čísla podstatných mien genitív množného čísla.

- pečivo ..... embargo .....
 pero ..... sako .....
 teleso ..... koleso .....